

شهریاران مظلوم

تأليف: کم تاه به زندگی سیاسی و فرهنگی
امام حسن (ع) و امام موسی کاظم (ع)

پژوهش و نگارش:
معراج خضولو

۱۳۹۶

سرشناسه	: خضرو، معراج، ۱۳۳۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: شهریاران مظلوم: نگاه کوتاه به زندگی سیاسی و فرهنگی امام حسن(ع) و امام موسی کاظم(ع) / پژوهش و نگارش معراج خضرو.
مشخصات نشر	: ارومیه : نشر شان آی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۸ ص؛ ۲۱/۵×۱۳/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۲۸-۰۷-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۱۸.
عنوان دیگر	: نگاه کوتاه به زندگی سیاسی و فرهنگی امام حسن(ع) و امام موسی کاظم(ع).
موضوع	: حسن بن علی(ع)، امام دوم، ۲ - ۵۰ق.
موضوع	: موسی بن جعفر، (ع)، امام هفتم، ۱۲۸ - ۱۸۳ق
موضوع	: Musa ibn Ja'far, Imam VII, ۷۹۹- ۷۴۰
موضوع	: ائمه اثنا عشر -- سرگذشتنامه
موضوع	: Imams (Shiites) -- Biography
رده بندی کنگره	: ۹۱۳۹۶ش/خ/۶۲۰BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۲۹۷۳۰

ناشر : شان آی

نام کتاب : شهریاران مظلوم

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۲۸-۰۷-۶

مؤلف : معراج خضرو

چاپ : اول

تیراژ : ۱۰۰۰

ناظر چاپ : رحمان حسین زاده (کتابچی)

مرکز پخش: ارومیه، خیابان امام، کتا بفروشی حسین زاده

تلفن ۰۴۴- ۳۲۲۴۳۷۶۹

قیمت ۱۰/۰۰۰/ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	مقدمه
	بخش اول / بحث اجمالی در مورد امامت
۱۹	اهمیت کتاب در عصر فضای مجازی
۲۰	امامت از دیدگاه شیعه
۲۱	ضرورت استناد دیدگاه جامعه‌شناسی
۲۲	فرهنگ سیاسی شیعه
۲۳	مسئولیت‌های شیعه در عصر کنونی
	بخش دوم / نگاه تازه به زندگی سیاسی و فرهنگی امام حسن(ع)
۳۱	شناسنامه امام حسن(ع)
۳۲	ولادت
۳۲	نام‌گذاری
۳۳	کنیه و القاب
۳۳	نوجوانی و جوانی امام مجتبی
۳۴	فعالیت‌های امام حسن(ع) پیش از امامت
۳۴	الف) فعالیت‌های سیاسی
۴۱	ب) فعالیت‌های فرهنگی
۴۲	ج) فعالیت‌های اقتصادی
۴۳	آغاز دوره امامت و بیعت مردم با آن حضرت
۴۵	بیعت امام حسین(ع) با برادرش
۴۶	عدم بیعت معاویه و کارشکنی‌های او
۴۷	دشمنان مشترک حضرت علی(ع) و امام حسن(ع)
۴۸	اعلان جنگ از سوی معاویه
۴۹	صدور فرمان بسیج از سوی امام حسن(ع)

۵۰	رویارویی دو سپاه
۵۱	پیشنهاد صلح
۵۱	عوامل مؤثر در زمینه‌سازی صلح تحمیلی
۵۴	متن صلح‌نامه
۵۶	بازتاب صلح امام حسن (ع) با معاویه در میان مسلمانان
۵۸	اهداف و انگیزه‌های امام حسن (ع) از پذیرش صلح
۵۸	الف) دفعه خطر تهاجم خارجی
۵۸	ب) رعایت مصلحت عمومی
۶۰	ج) حفظ جایگاه امامت
۶۱	د) سکوت نابینا سیاست
۶۲	عهدشکنی معاویه
۶۳	نظر شرق‌شناسان در مورد صلح امام حسن (ع)
۶۴	موقعیت امام حسن (ع) از دیدگاه دکتر علی شریعتی
۶۵	فعالیت‌های امام حسن (ع) پس از صلح‌نامه
۶۵	فعالیت‌های فرهنگی
۶۶	تربیت شاگردان و نیروهای ارزشی
۶۷	پاسخ‌گویی به پرسش‌های اندیشمندان اسلامی
۶۸	فعالیت‌های اقتصادی
۶۸	ترور و شهادت
۷۰	وصیت‌های امام قبل از شهادت
۷۱	تدفین آن حضرت
۷۱	قبرستان بقیع
۷۳	در خصوص قبه و بارگاه ائمه اطهار (ع) در بقیع
۷۴	بیت الاحزان
۷۴	همسران امام حسن (ع)
۷۷	اولاد امام حسن (ع)

الف) شرح حال پسران امام حسن مجتبی (ع) باختصار	۷۸
ب) شرح حال دختران امام حسن (ع) باختصار	۷۹
اصحاب و روات	۷۹
الف- اصحاب	۷۹
ب) روات:	۸۰
گزیده‌ای از سیره امام مجتبی (ع)	۸۱
منابع مأخذ بخش دوم	۸۵
بخش دوم / نگاه کوتاه به زندگی سیاسی و فرهنگی امام موسی کاظم (ع)	
شناختنامه امام موسی کاظم (ع)	۸۹
دوره‌ی قبل از امامت	۹۰
آغاز دوره امامت	۹۰
شیوه‌های مبارزاتی امام . طفاور عباسی	۹۱
مبارزه منفی امام با حاکمان عباسی	۹۱
برخورد امام با افکار و جریان‌ات انحرافی	۹۲
مبارزه با علمای درباری	۹۳
نقیه	۹۴
گسترش نهاد وکالت	۹۴
مبارزه علمی و فرهنگی	۹۵
حمایت از قیامهای ضد حاکمیت	۹۶
حکومت امام بر دل‌ها	۹۷
فدک، رمزی از مجموع حکومت اسلامی	۹۷
شیوه‌های مبارزاتی شیعه	۹۹
دستگیری و زندانی شدن امام	۱۰۱
تبدیل تهدید به فرصت	۱۰۲
اقدامات هارون علیه علویان (شیعه‌ستیزی)	۱۰۴
تاریخچه کاظمین	۱۰۵

- فرزندان امام کاظم (ع) ۱۰۶
- پسران امام کاظم (ع) ۱۰۶
- دختران امام کاظم (ع) ۱۰۶
- اصحاب و راویان امام موسی کاظم (ع) ۱۰۷
- اصحاب ایرانی امام ۱۰۹
- سخن از امام موسی کاظم (ع) ۱۰۹
- سپاه جهل ۱۱۲
- توضیحات امام موسی کاظم (ع) به هشام ۱۱۴
- یک دعا از ائمه علی مرتضی ۱۱۷
- منابع و مأخذ بیانی سود ۱۱۸

مقدمه

ن وَالْقَلَمِ (بر سره قلم آیه ۱)

نون، قسم به قلم.

«انّی تارک فی کک الشّعلین» کتاب الله و عترتی اهل بیته. (رسول اکرم «ص»)

من در میان شما دو چیز است که سنگین از خود به یادگار می گذارم، یکی کتاب خدا و دیگری عترت من.

شکر خدا که از مدد بخت کاس ساز کامی که خواستم زخدا شد میسر

انمه شیعه، عترت و یادگارهای گرانمای پیامبر گرامی اسلامند؛ مکتب پویا و مرفعی شیعه امامیه نمادی از اسلام محمّد است که به نسل و عصر ما و آیندگان به یادگار مانده است. این وارثان امین رسول اکرم (ص) در پرتو برخورداری از مقام عصمت و علم خدادادی همواره در مسیر هدایت الهی و صلاح امت گام بر می داشتند. آنان انسان های برگزیده و سیاستمداران عاقلیم بودند که هر کدام با توجه به مقتضیات زمان خویش با حاکمان ستمگر به مبارزه برخاستند.

انمه شیعه همگی نور واحدند و همگی شهید راه خدا در عالت اسلامی؛ همگی قربانی جنایت تاریخنند، هریک مظهري از مظلومیت توده ستمکشسان، آن بزرگواران تجسّم عینی فضیلت انسانی، آزادیخواهی، و عدالت خواهی در نظام جور و غصب بودند. اما شیوه مبارزاتی هر کدام براساس مقتضیات و شرایط زمان متفاوت بوده است.

یکی از آن بزرگواران امام حسن (ع) است که پس از بی وفایی یارانش و عدم رغبت مردم عراق جهت شرکت در جنگ و خیانت فرماندهان، با در نظر گرفتن

جمع شرایط با شجاعت و شهامت و با درایت کافی، برای حفظ خون مسلمین و به خاطر حفاظت از جایگاه والای امامت و مصالح امت اسلامی، بر خلاف میل باطنی خویش با معاویه پیمان نامه صلح امضاء کرد؛ و دیگری امام موسی کاظم (ع) است که تمام سختی‌های زندان و هجرت، دوری از اهل و عیال را پذیرفت تا داغ حسرت یک عذرخواهی لفظی را در دل خلیفه عباسی بگذارد.

جریان خطرناک شیعه‌ستیزی که از عهد خلفای اموی آغاز گشته، در عصر کنونی نیز به اشکال مختلف از سوی دشمنان مسلمین دنبال می‌شود. امروز بر همگان به ویژه بر علمای دینی، معلمان، اهل ذوق و قلم، تحصیل کردگان لازم است که با قلم خویش به مقابله با جریانات دین‌ستیز و شیعه‌ستیز برخیزند.

اینجانب در این کم‌توانی، بنا به ضرورت مسئولیت دینی و مذهبی و با عنایت به کراماتی که از این دو امام همام در زندگی شخصی خویش تجربه نموده‌ام قلم بدست گرفته، طاعون بدین وظیفه گردن نهادم. از این رو ارج و بهائی جز به اندازه انجام یک تکلیف دینی ابر قائل نیستم. (لَا يَكْفُفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وَسِعًا...) سوره بقره، آیه ۲۸۶) هرگز در مقام سلسله سلاحتی و صاحب نظری بر نیامده‌ام، بلکه قدم در جای اندیشمندانی گذارده‌ام که سالیان دراز در این راه مجاهدت نموده‌اند. از آنجائی که دامنه این کار وسیع و ملزم پژوهش‌های قوی و علمی می‌باشد آن را به همت دانایان و دانشمندان ذیصلاح وا نهادم.

در عصر حاضر که مشکلات فراوان زندگی دینی و اخلاقی و اختلال‌های روحی و روانی، اضطراب و استرس، واماندگی، سرگردانی روانی بشریت را احاطه کرده، انسان برای رهایی از آلام روحی و روانی جز بازگشت به حصار امن دین اسلام و اعتقادات مذهبی؛ و دامن اهل بیت پیامبر (ص) راه دیگری ندارد.

به یقین اگر امروز معارف غنی و حقایق مکتب شیعه و فضایل اهل بیت رسول اکرم (ص) به درستی عرضه شوند، همه ملل با شور و شوق و از جان و دل آن را می‌پذیرند.

جامعه صنعتی امروز با همه نظام یافتگی و توسعه خود و با همه دانش‌ها و بینش‌های جدیدش، مادام که با شجره طیبه، معنویت، و دانش دینی، سازواری و

پیوند نیافته، هرگز چراغ راه بشریت، حرکت آفرین و تکامل بخش فرهنگ جهانی نخواهد بود.

این هادیان دلسوز بهترین سرمشق زندگی اند. به حیات ما نیرو و انرژی می دهند. عشق به آل محمد (ص) بزرگترین سرمایه امیدی است که امت ما، نسل ما، می تواند به وسیله آن به آگاهی، بیداری، پویایی و سربلندی برسد. امروز باید بیش از پیش مشی زندگی و افکار آن بزرگواران از مهجوریت و گمنامی تاریخ به متن جامعه و عرصه زندگی بشریت وارد شود.

در پایان، این گفتار، صادقانه اعتراف می کنم که چه بسا خطاهایی در نگارش مجموعه حاضر مرتکب شده باشم؛ باشد که توانمندان صاحب صلاحیت با نظرهای اصلاحی و راه مودهای بی شائبه خود، بر توان پژوهندگان و جویندگان این طریق بیفزایند.

امید است این اثر ناپیوسته مورد رضایت خداوند متعال، مقبول حضرات معصومین علیهم السلام و مورد پسند محبان اهل بیت پیامبر قرار گیرد.

خدایا به حق بنی فاطمه که بر قول ایمان کنم خاتمه
اگر دعوتم رد کنی و قبول من و دست و دامان آل رسول

(سعدی)

حیدر بابا آلچاق لارو ♦ کو شک اولسون

بیزدن سورا، قالان لارا سست اولسون

گنج میشلردن، گلنلره مشق اولسون

اولادیمیز، مسذهبنی دانماسین!

هر ایچی بوش سوزلره آل لانماسین!

(شهر ۱۰)

(ریتا لا تو اخذنا ان نینا.. بقره، آیه ۲۸۶)

معراج خضرلو - خرداد ماه ۱۳۹۶